

ЕКСПЕРТИЗА ЗВУКО- ТА ВІДЕОЗАПИСУ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Горбач-Кудря І. А., начальник сектору експертизи відео- та звукозапису відділу комп'ютерно-технічної експертизи, експертизи відео- та звукозапису лабораторії криміналістичної експертизи Державного науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України

Інтенсивне наповнення суспільного життя різноманітними технічними засобами спілкування актуалізувало розвиток експертизи звуко- та відеозапису. На сьогоднішній день висновок експерта є доказом у кримінальних провадженнях, пов'язаних не лише із вимаганням, шантажем, корупцією та тероризмом, а й з пограбуванням, замахом на вбивство, наркоторгівлею, проституцією тощо.

Експертиза звуко- та відеозапису належить до класу криміналістичних експертиз. Її об'єкти дослідження та термінологічний апарат, а саме: фонограма, відеофонограма, відеограма, сигналограма-оригінал, запис, монтаж, – визначені ДСТУ 2737-94 [1]. У межах експертних спеціальностей основними завданнями експертизи звуко- та відеозапису є проведення технічної експертизи матеріалів і засобів звуко- та відеозапису; дослідження диктора за фізичними параметрами усного мовлення, акустичних сигналів та середовищ; лінгвістичного дослідження усного мовлення.

Діагностичні та ідентифікаційні завдання вирішуються із застосуванням інструментальних та лінгвістичних методів, які забезпечують комплексний підхід в аналізі об'єктів дослідження.

Інструментальними неарбітражними методами досліджуються акустичні ознаки, що в кількісній формі відображають фізичні характеристики мовленнєвих та немовленнєвих сигналів. Вони виділяються та вимірюються за допомогою програмно-математичного забезпечення.

Лінгвістичні методи використовуються експертом для виділення ознак за слуховим сприйняттям (метод слухової перцепції). В основі такого метода знаходяться знання про механізми творення, вимови звуків та їх комбінацій, про системи ознак вимови та артикулювання, формування навичок усного мовлення та сигналів акустичного середовища.

У ДНДЕКЦ МВС України експертизу звуко- та відеозапису проводять у секторі експертизи відео- та звукозапису відділу комп'ютерно-технічної експертизи, експертизи відео- та звукозапису лабораторії криміналістичної експертизи. Також на базі сектору функціонує центральний облік голосів та мовлення людини, який формується із фонограм голосів і мовлення осіб, які анонімно звертаються до органів внутрішніх справ з повідомленнями про можливі вибухи, й фонограм, відеофонограм голосів і мовлення осіб, щодо яких установлено факти передачі повідомлень про можливі вибухи.

Працівники сектору експертизи відео- та звукозапису беруть активну участь у науковій та науково-практичній роботі – на сьогодні в підрозділі проводяться три науково-дослідні роботи, пов'язані з розробкою методичних рекомендацій щодо проведення експертних досліджень, програмного і програмно-апаратного забезпечення експертної практики.

Список використаних джерел:

1. Записування і відтворення інформації. Терміни та визначення : ДСТУ 2737–94. – [Чинний від 31.08.94]. – К. : Держстандарт України, 1994. – 160 с.

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АВТОМАТИЗОВАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ТА ЗАСОБІВ ЦИФРОВОГО ЗВУКОЗАПИСУ

Мазниченко Ю.О., кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін ННПП НАВС